

□ *Müstəqilliyimizin 100-cü ildönümünü qeyd etdiyimiz 2018-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatı özünün inkişafında yeni tərəqqi dövrünə qədəm qoymuşdur. Ən qısa şəkildə ifadə etmiş olsaq, ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin 2004-2018-ci illər ərzində 3,2 dəfədən çox artdığını qeyd etməliyik. Bu, əməli fəaliyyət baxımından ölkəmizin yerləşdiyi region üçün misli görünməmiş bir hadisədir və Azərbaycan Hökumətinin məqsədyönlü fədakar əməyinin nəticəsi kimi qiymətləndirilə bilər. Son illərdə ölkəmizin beynəlxalq arenada iqtisadi və siyasi mövqeyinin daha da möhkəmlənməsi, dünyanın nüfuzlu təşkilatlarının Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyən qərarlar qəbul etmələri ölkəmizin seçdiyi yolun düzgünlüyünü bir daha təsdiqləyir. İndi beynəlxalq reyting agentlikləri Azərbaycanda aparılan islahatları yüksək qiymətləndirirlər. Davos Dünya İqtisadi Forumunda deyildiyi kimi, “Dünya miqyasında 35-ci yeri tutmaq, MDB məkanında isə birinci olmaq çox böyük nəticədir. İnklüziv inkişaf indeksinə görə Azərbaycan inkişafda olan ölkələr arasında üçüncü yerdədir”.*

Uzun illər ərzində apardığım elmi və praktiki təhlillər əsasında qətiyyətlə deyə bilərəm ki, Azərbaycan iqtisadiyyatında baş verən bu fenomenal uğurların təməlidə aparılan siyasi və iqtisadi kursun layiqincə davam etdirilməsi dayanır. Azərbaycanda dövlət və sosial-iqtisadi inkişaf quruculuğunun ən mühüm cəhəti, ölkə vətəndaşının sosial rifah halının yaxşılaşdırılmasının nəzərə alınmasıdır. Bunun bariz nümunəsi “2003-2005-ci illər üçün Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı” habelə “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramının” hazırlanaraq uğurla icra olunmasıdır. Yoxsulluğun 50 faizdən 5 faizədək, yəni 10 dəfə azaldılması böyük uğurdur. Yeri gəlmişkən vurğulayaq ki, ölkədə son 14 il ərzində məqsəl 5 dəfədən çox, pensiyalar isə 8 dəfədən çox artmışdır.

Azərbaycan dövlətinin sosial yö-nümlü iqtisadiyyatın formalaşmasına və ölkə vətəndaşlarının layiqli iş yerləri ilə təmin edilməsinə xüsusi diqqət və qayğı göstərməsi öz müsbət nəticələrini vermiş-dir. 2004-2018-ci illər ərzində ölkəmizdə 1,9 milyon yeni iş yerləri açılıb istifadəyə verilmişdir. Ölkəmizdə işsiz vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə yanaşı, aktiv əmək bazarı proqramlarının genişləndirilməsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən “İşsizlikdən sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qəbulu, peşə standartlarının istifadəyə verilməsi perspektivdə əmək bazarının inkişafına güclü stimül yaradacaq.

Bütün bunlar tam olaraq sübut edir ki, Azərbaycan həqiqətən sosial ədalət dövlətidir. Buna imkan yaradan isə sözsüz ki, hər şeydən öncə Azərbaycan dövlətinin iqtisadi və maliyyə potensialıdır. Əbəs deyildir ki, son 14 ildə məqsədyönlü fəaliyyətin ən uğurlu nəticələrindən biri məhz milli iqtisadiyyatın 3 dəfədən çox genişlənməsi, strateji valyuta ehtiyatlarının 23 dəfə artaraq 42 milyard dollar çatması ilə bağlıdır. Bu müddət ərzində müasir sənaye quruculuğu, aqrar sektorun istehsal və ixrac imkanlarının artması, milli sahibkarlığın inkişafı uğurla davam etdirilmişdir. Nəticə etibarı ilə 2004-2018-ci illər ərzində toplam olaraq ölkə iqtisadiyyatına 231 milyard dollar sərmayə qoyulmuş, sahibkarlara güzəştli şərtlərlə 2 milyard manatdan çox kredit verilmişdir.

Keçən asrın son onilliyində ölkəmizin iqtisadiyyatı ciddi iqtisadi dalğalanmalara məruz qalmış, lakin XXI əsrdə bazar iqtisadiyyatını mənimsəyərək müstəqil bir ölkə olmuşdur. Ölkənin sahib olduğu təbii sərvətlər və istehsal potensialı düzgün qiymətləndirilərək, iqtisadi artıma nail olun-masında təbii sərvətlərdən yararlanmağa bir məqsəd deyil, vasitə kimi baxılmışdır. Neft hasilatının sürətlə artırılması hesabına lazım olan maliyyə resurslarının əldə edilməsi və ondan istifadə etməklə iqtisadiyyatın digər sferalarının, bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatının inkişaf etdirilməsi bu prosesin əsas motivi-siyası olmuşdur.

Nəticədə ölkə iqtisadiyyatının inkişaf etdirilməsi üçün daxili mənbələrin getdikcə artırılması imkanı reallığa çevrilmişdir. Əgər 2011-ci ildə bütün mənbələr üzrə investisiya qoyuluşlarının cəmi 17 milyard 048,8 milyon manat olmuşdursa, onun 10 milyard 199,0 milyon manatı daxili mənbələr hesabına həyata keçirilmişdir. Sonrakı illərdə daxili mənbələrin məbləği və ümumi investisiya-ların tərkibində payı sürətlə artmış, 2013-cü ildə 13 milyard 178,9 milyon manata çatmışdır. 2016-cı ildə bütün mənbələr üzrə investisiyalar 22,8 milyard manat olmuşdur.

İqtisadiyyata yönəldilən investisiyalar

Mənbələr	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	mln. manat	%	mln. manat	%	mln. manat	%	mln. manat	%	mln. manat	%	mln. manat	%
Bütün mənbələr üzrə investisiyalar-cəmi	17048,8	100	20251,1	100	21448,2	100	21890,7	100	20057,4	100	22868,5	100
Xarici investisiyalar	6849,8	40,7	8102,7	40,0	8269,3	38,6	9175,7	41,9	10998,9	54,8	16216,1	70,9
Daxili investisiyalar	10199,0	59,3	12148,4	60,0	13178,9	61,4	12715,0	58,1	9058,5	45,2	6652,4	29,1

Daxili investisiya mənbələri içərisində dövlət investisiyaları xüsusi yer tutur. Dövlət tərəfindən iqtisadiyyata bilavasitə investisiyaların qoyulması ümumi iqtisadi artımı stimullaşdırmışdır. Belə ki, dövlət infrastrukturun inkişaf etdirilməsində, ayrı-ayrı sahələrə investisiya yatırmaqla qeyri-neft sektorunun və regionların iqtisadiyyatının inkişafına tökan vermişdir. Görülən tədbirlər qeyri-neft sektorunda da artım meyilinin möhkəmlənməsinə səbəb olmuşdur.

Bu artım neftin qiymətinə də öz təsirini göstərir. Artıq neftin bir barrelinin qiyməti 70 ABŞ dollarına çatmışdır. Dünya iqtisadiyyatında baş verən dəyişikliklər Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün əlverişli mühit yaratmışdır.

Qeyri-neft sektorunda aparılan islahatların hesabına, bütün göstəricilər

Azərbaycan Respublikasında görülən iqtisadi siyasət tədbirləri ötən müddətdə hədəflənən nəticələrə nail olunduğunu göstərir.

Regional inkişaf proqramları çərçivəsində həyata keçirilən siyasətin məntəqi davamlı olaraq ölkədə qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsində, iqtisadiyyatın diversifikasiyasına və əhalinin həyat səviyyəsinin daha da yaxşılaşdırılmasına nail olunub. Dövlət proqramlarında müəyyənləşdirilmiş məqsədlərə nail olmaq üçün ölkənin təbii və əmək potensialından səmərəli istifadə, infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlər davam etdirilmişdir. Sahibkarlıq mühiti inkişaflandırılmış, iqtisadiyyatın inkişafına investisiyalar təşviq edilmiş, ixracçıönümlü

məhsul istehsalı stimullaşdırılmışdır. Müasir tipli infrastruktur obyektlərinin yaradılması, yolların bərpaı və digər tədbirlər də qeyri-neft sektorunun dinamik artımına zəmin yaratmışdır.

Bununla yanaşı, səmərəli vergi sistemi-nin təşviq edilməsi, kiçik və orta sahibkarlıq sahəsində stimullaşdırıcı vergi islahatlarının davam etdirilməsi, azad rəqabət mühitinin inkişaf etdirilməsi, istehsalın və investisiya-nın təşviq edilməsi istiqamətində işlərin da-vam etdirilməsi, daxili bazarın qorunmasını təmin edən çevik gömrük-vergi siyasətinin təkmilləşdirilməsi, gömrük tarifləri sis-teminin daha azpilləli sistemə keçidinin

təmin edilməsinin 2018-ci ildə də davam etdirilməsi əsas vəzifələrdəndir.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən qəbul edilmiş müvafiq qanunda 2018-ci il üçün dövlət büdcəsinin gəlirləri 20,1 milyard manat müəyyən edilmişdir. Bu gəlirlərin 1,2 milyard manatını fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 2,3 milyard manatını hüquqi şəxslərin mənfəət vergisi, 4,3 milyard manatını əlavə dəyər vergisi, 0,7 milyard manatını isə aksizlər və digər gəlirlər təşkil etmişdir.

“Milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi”ndə orta və uzunmüddətli dövrdə tətbiq ediləcək makroiqtisadi siyasətin ana xətləri müəyyənləşdirilib.

Şübhəsiz ki, qeyd olunan istiqamətdə diqqət çəkənlərdən biri əvvəlki dövrlərdə iqtisadi artımın əsas dəstəkləyici amili kimi çıxış edən neft gəlirlərindən istifadə olunması qaydalarının müəyyən edilməsi olub. Belə ki, cari ildə də dövlət büdcəsinə neft gəlirlərinin köçürülməsində “qızıl qayda” adlanan köçürmə mexanizmi nəzərdə tutulur. Qeyd olunan köçürmə mexanizminin tətbiq olunmasının əsas məqsədi Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondundan dövlət büdcəsinə köçürülən gəlirlərin həcminin sabitləşdirilməsi və dövlət büdcəsinin xərclərinin (və beləliklə də ÜDM artımının) neftin qiymətindəki dəyişkənlikdən asılılığının minimuma endirilməsi, başqa sözlə ifadə etsək, qorunması hədəflənilir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, neft qiymətlərində davamlı müsbət meyl yaranmaqdadır və 2018-ci ildə 65-70 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşacağı gözləniləndir. Bu halda neft gəlirlərinin artacağı və dövlət büdcəsinin gəlirlərinə müsbət təsir edəcəyi birmənalıdır.

Məlumdur ki, son illərdə neft gəlirlərindən asılılığın minimu-ma endirilməsi üçün iqtisadiyyatın şəxələndirilməsi istiqamətində sistemli tədbirlər reallaşdıran ölkəmiz son 14 ildə qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi və biznes mühitinin liberalləşdirilməsi istiqamətində müsbət irəliləyişlərə nail olub. Rəqəbatqabiliyyətli istehsal və emal müəssisələrində fəaliyyət göstərməsinə böyük şəraitin yaradılması vasitəsilə yerli istehsalın stimullaşdırılması, həmçinin sənaye potensialının gücləndirilməsi tədbirləri inkişafın istiqamətini qeyri-neft sektorunun xeyrinə dəyişmişdir. Nəticədə isə qeyri-neft sektorunun artım dinamikası neft-qaz sənayesini əhəmiyyətli dərəcədə üstələyib. 2017-ci ilin nəticələrinə görə ölkənin xarici ticarət dövriyyəsində qeyri-neft məhsullarının ixracı 24 faiz artmış və ölkənin tədiyyə balansına müsbət təsir göstərmişdir.

2018-ci ildə neft hasilatının azalmasına baxmayaraq, ölkədə ümumi iqtisadi artım proqnozlaşdırılır. Ölkəmiz dünyada ən az borcu olan 10 ölkədən biridir, bununla əlaqədar respublikamızda çox ciddi bərcə-lanma strategiyası hazırlanmışdır.

Artıq neçə illərdir ki, aparılan bu islahatlar nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilir.

“Doing Business 2018” hesabatına nəzər yetirsək görərik ki, Azərbaycan keçən illə müqayisədə 8 pillə irəliləyib. Yəni, ölkəmiz Avropa və Mərkəzi Asiya regionunda 4 və daha çox islahat aparan 3 ölkədən biri olub.

Dövlət büdcəsinin xərcləri 2018-ci ildə ÜDM-in 30,1 faizi səviyyəsində proqnozlaşdırılır və dövlət büdcəsinin sosial yönüylüyündə davam etdirilməsi, əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi əsas prioritet istiqamət olaraq saxlanılır.

Göründüyü kimi, respublikamızda sistemli islahatların davam etdirilməsi, bank sektorunun şaxələndirilməsi və valyuta bazarında gözlənilənlər səmərəli əldə olun-ması, makroiqtisadi sabitliyə təhdid yaranan xarici iqtisadi şokların yaşınamaması şərtləri əsas götürülməklə 2018-ci ilin inflyasiyanın birtərəfli, iqtisadi artımın isə müsbət olma-sı təmin ediləcəkdir.

Respublikamızda tətbiq edilən, xüsusilə elmi əsaslara söykənən davamlı və sabit inkişaf strategiyası insan və şəxsiyyət amilinin yüksəlişinə xidmət edən islahatları

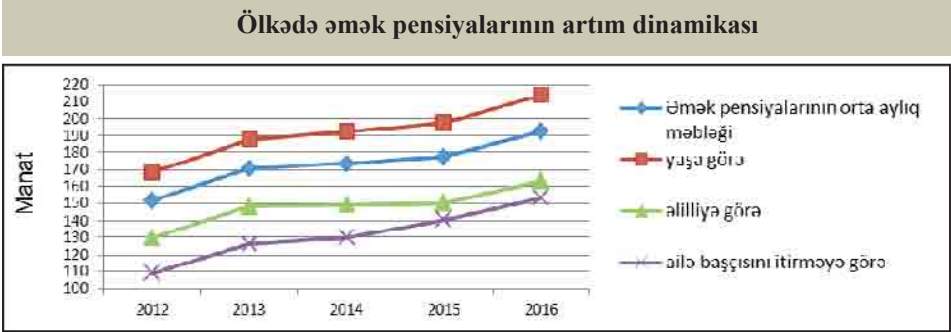
keyfiyyətə yeni mərhələyə qaldırmışdır. Bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinin forma-laşması və iqtisadi münasibətlərin mövcud inkişaf tendensiyası vətəndaşların sosial müdafiə və əmək hüquqlarının təminatı sis-teminin müasirləşdirilməsinə də əsaslı zəmin formalaşdırmışdır. Respublikamızda həyata keçirilən sosialyönümlü siyasət son nəticə etibarı ilə insan amilinə yönələn liberal bazar iqtisadiyyatı xəttini əsas götürür. Qeyd olunan bu siyasət elmə əsaslandığından, bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinin özünə cəmiyyətdə dayaqlar tapması, özəl sektorun inkişafına yaradılmış şərait, iqtisadiyyatın liberallaşdırılması sosial himayəyə ehtiyacı

olan vətəndaşlarımızın maraqları ilə qətiyyə-n ziddiyyətə girmir. Əksinə, ölkənin iqtisadi inkişafı nəticəsində, neft strategiyasının ef-fektivli nəticələrindən əldə edilən dividendlər vətəndaşların sosial problemlərinin həllinə, insanların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönəlir.

2018-ci ilin dövlət büdcəsinə əsasən, ÜDM-də qeyri-neft sektoru üzrə büdcə gəlirlərinin xüsusi çəkisini yüksəltmək, büdcə gəlirlərinin yığım əmsalını artırmaq, dövlət büdcəsi xərclərinin optimallaşdırıl-ması istiqamətində işləri davam etdirmək, büdcədən maliyyələşən təşkilatlar üzrə adam-başına maliyyələşdirmə prinsipinə keçmək, yerli dövlət proqramları və tədbirlərinin ortamüddətli büdcə xərcləri ilə uzlaşdırılması üçün tədbirlər görmək, xərclərin inves-tisiya və sosial yönümlüliyinə üstünlük verməklə sosial siyasəti gücləndirmək, büdcə xərclərinin son nəticəyə əsaslanan məqsədli proqramlar əsasında maliyyələşdirilməsini davam etdirmək kimi strateji məqsədlər qarşıda durur.

Son dövrlərdə respublikamızda həyata keçirilən islahatlar nəticəsində məcburi dövlət sosial sığortasına əsaslanmaqda müasir və sosial baxımdan yüksək səmərəyə malik pensiya təminatı sisteminin yaradıl-masına nail olunmuş, 2006-cı ildən etibarən ölkəmizdə yeni, beynəlxalq təcrübədə özü-nü doğrultmuş üçpilləli struktura (baza, sığorta və yığım hissələrindən ibarət) əsaslanan əmək pensiyaları sistemi fəaliyyətdə olmuş, bu sahədə reallaşdırılan islahatlar nəticəsində sosial sığorta, fərdi uçot və pensiya təminatı sahəsindəki funksiyaların bir-birini tamamladığı vahid dövlət pensiya təminatı sistemi

formallaşdırılmışdır. Qeyd olunan sistem inkişafı üçün əsaslı tədbirlər səviyyəsində təşkil edilmiş, nəticədə sığortaönlənlərə fərdi hesablar açılaraq, ödənilən məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının bu hesablarda fərdi uçotunun aparılması təmin edilmiş, həmin uçotun məlumatları əsasında isə vətəndaşların pensiya hüquqlarının dəyər ifadəsində müəyyənləşdirilməsi mexanizmi uğurla fəaliyyət göstərmişdir.

Nəticədə pensiya yaşında olan əhəli təbəqəsinin sosial rifah durumunu əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşması əhalinin qeyd olunan təbəqəsi üzrə yoxsulluğu, demək olar ki, tam olaraq aradan qaldır-mışdır. Məsələn, əhalinin sosial müdafiəsi sahəsində məqsədyönlü tədbirlər təkcə 2006-2016-cı illərdə əmək pensiyalarının orta aylıq məbləğinin 6,4 dəfə yüksəldilməsinə imkan vermişdir.

Məcburi dövlət sosial sığortası üzrə ödənilən sığorta haqlarının hər bir sığortaönlən şəxs üzrə vahid sığorta-pensi-ya sistemi tərəfindən açılan şərti hesablarda (fərdi şəxsi hesab) qeydə alınaraq daimi uçotunun aparılması və dövlət sosial sığorta sistemində məcburi dövlət sosial sığortası-nın həyata keçirilməsinin son məqsədi kimi pensiya təyinatının aparılmasına xidmət edən fərdi uçot sistemi bütün sığortaönlənlər ka-

teqoriyaları (eyni zamanda, əcnəbilər) daxil olmaqla iqtisadi fəal əhalinin, demək olar ki, böyük əksəriyyətini əhatə edir.

Dövlət büdcəsi xərclərinin struk-turuna nəzər saldıqda görərik ki, sosial müdafiə və sosial təminat xərclərinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə nəzərdə tu-tulan xərclərin xüsusi çəkisi 10,5 faiz təşkil edir. 2018-ci ildə sosial müdafiə xərcləri 2,1 milyard manat təşkil etdiyi halda, sosial təminat xərcləri 33,7 milyon manat təşkil et-mişdir. Ümumiyyətlə isə 2018-ci ildə dövlət büdcəsində birbaşa sosial yönüli xərclərə aid edilən xərclər 7 milyard 4,9 milyon manat müəyyən edilmişdir ki, bu da keçən illə

olan ARDNF-dən dövlət büdcəsinə edilən köçürmələrin dövlət büdcəsi xərclərinə olan nisbətinin isə 2025-ci ildə 15 faizə endirilməsi nəzərdə tutulur .

Mərkəzi Bankın məlumatına görə, əgər sərt xarici şok olmasa, daxili valyuta bazarında sabitlik qorunacaq. Tədiyə ba-lansının cari hesabı proqnozlaşdırılan neft qiymətləri çərçivəsində tarazlıdır, valyuta bazarında tələb-təklif arasında olan tarazlıq manatın məzənnəsinin sabitliyini təmin etmək iqtidarındadır. Növbəti ildə aidiyyəti orqanlar-la birlikdə pul bazarının inkişaf proqramları üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi davam etdirilməlidir. Bank sektorunda restrukturizasi-

ya, kapitalizasiya tədbirləri davam etdirilməli və problemli aktivlər öz həllini tapmalıdır. Respublikada cari ildən dövlət idarəetmə strukturunun təkmilləşdirilməsi məqsədilə yaradılmış publik hüquqi şəxs kimi fəaliyyət göstərən bir sıra dövlət idarəetmə təşkilatlarının saxlanmasına vəsait nəzərdə tutulmayıb. Beynəlxalq təcrübədə və nəzəriyyədə qəbul edilmiş borc göstəriciləri ilə müqayisədə ölkəmizdə 2018-ci il üzrə nəzərdə tutulmuş büdcə göstəriciləri əsasında aparılmış hesablamalar borc daya-nıqlığının mövcud olduğunu qeyd etməyə imkan verir. Respublikada daxili və xarici dövlət borcunun yuxarı həddi (limiti) 2018-ci ilin büdcəsində azalma ilə nəzərdə tutulur. Bu isə növbəti dövlət borcunun və şərti öhdəliklərin artım tempinin azalma-sına münbət şərait yaradacaq.

Dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən bəzi təşkilatların publik hüquqi şəxslərə çevrilməsi praktikası davam etdirilməli, eyni zamanda, onların fəaliyyətinə nəzarət gücləndirilməlidir. Publik hüquqi şəxslərə büdcədən ayrılan subsidiyaların həcmi azalmasına, bu təşkilatların tam özünümaliyyələşdirməsinə nail olun-malıdır. 2018-ci ildə bəzi publik hüquqi şəxslərə nəzərdə tutulan subsidiyanın bir hissəsinin büdcə əsasında isə əvəz etmək daha məqbuldur.

Bələliklə aparılan təhlil əsasında büdcə-fiskal siyasətin “Strateji Yol Xəritəsi”nin əsas hədəfləri və prioritetlərinin reallaşdı-rılması prosesində rolunun və təsirinin daha da gücləndirilməsi üçün aşağıdakı təkliflərin həyata keçirilməsi məqsəduyğundur.

- *büdcə xərclərinin proqram-layihələr əsasında prioritet istiqamətlər üzrə həyata keçirilməsi;*

- *dayanıqlı və sabit inkişafın təmin edilməsi məqsədilə büdcə kəsirinin davamlı olaraq inflyasiya yaratmayan mənbələr hesabına maliyyələşdirilməsi;*

- *real sektorun sürətli inkişafına dövlət dəstəyini artırmaq üçün büdcə gəlirlərinə daxil olan əlavə vəsaitlərin transpa-rentliyinin təmin edilməsi ilə yenidən bölüşdürülməsi;*

- *dövlət məxsus bankların çox ciddi nəzarət rejiminə götürülməsi, risksəsli, prudensial tənzimləmə üzrə menecmentin şifadəsinə xərclərin şaffaftığını artırılması;*

- *maliyyə xidmətlərinin keyfiyyətinin və inklüzivliyinin yüksəldilməsi üçün əlavə tədbirlərin hazırlanması və qəbul edilməsi;*

- *vergidən daxilolmaların bazası-nın genişləndirilməsi, ən yaxşı vergi ödəyicilərinin müəyyən edilməsi və stimullaşdırılma məqsədilə onlar arasında yarışların təşkili;*

- *özəlləşdirmə üzrə hərracların şaffaftığını təmin edilməsi əsasında sənəsiya tədbirlərinin reallaşdırılması və əldə olunan vəsaitin dövlət büdcəsinə köçürülməsinin təmin edilməsi.*

Deyənləri yekunlaşdıraraq vurğula-yaq ki, iqtisadiyyatın, o cümlədən onun maliyyə təminatının diversifikasiyası üçün liberal iqtisadi mühitin tam təmin edilməsi və ölkənin beynəlxalq reputasiyasının daha da yüksəldilməsi üçün geostrateji üstünlüklərdən daha bacarıqlı yararlanmaq və onun imkanlarından ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrinin inkişafı üçün multipli-kativ effekt kimi istifadə etmək lazımdır. İnanırıq ki, bu işlər bundan sonra da davam etdiriləcək və xalqımızın firavan yaşayışı təmin olunacaqdır.